

SESSION 2009

**CONCOURS EXTERNE
DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS CERTIFIÉS
ET CONCOURS D'ACCÈS À LA LISTE D'APTITUDE**

Section : LETTRES MODERNES

VERSION DE LANGUE

Durée : 4 heures

---

*Les candidats doivent **obligatoirement** traduire la version de la langue d'écrit qu'ils ont choisie au moment de leur inscription.*

Version en langue ancienne: les dictionnaires latin-français, français-latin, grec-français et français-grec sont autorisés.

Version en langue vivante (y compris le catalan): les dictionnaires unilingues dans la langue choisie sont autorisés.

Pour les options: arabe, chinois, hébreu et polonais, l'usage de dictionnaires bilingues est autorisé en plus des dictionnaires unilingues.

Pour l'option occitan-langue d'oc, l'usage d'un dictionnaire bilingue est autorisé.

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout autre dictionnaire et de tout matériel électronique est rigoureusement interdit.

Dans le cas où un(e) candidat(e) repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il (elle) le signale très lisiblement sur sa copie, propose la correction et poursuit l'épreuve en conséquence.

De même, si cela vous conduit à formuler une ou plusieurs hypothèses, il vous est demandé de la (ou les) mentionner explicitement.

NB : Hormis l'en-tête détachable, la copie que vous rendrez ne devra, conformément au principe d'anonymat, comporter aucun signe distinctif, tel que nom, signature, origine, etc. Si le travail qui vous est demandé comporte notamment la rédaction d'un projet ou d'une note, vous devrez impérativement vous abstenir de signer ou de l'identifier.

Tournez la page S.V.P.

VERSION ALLEMANDE

Der Tangospieler

Am Tage seiner Entlassung aus dem Gefängnis konnte Dallow seine Finger nicht bewegen. Sie waren steif und kalt und wie gelähmt. Die Beamten legten ihm vier Papiere vor, die er unterschreiben sollte. Dallow klemmte den Stift zwischen Daumen und Zeigefinger und krakelte mühselig seine Unterschrift.

„Was ist mit Ihrer Hand?“ fragte der Beamte, der vor ihm saß und ihm zusah.

„Nichts“, entgegnete Dallow, „den Fingern ist der Schreck in die Knochen gefahren.“

„Sie meinen, das macht die Aufregung?“

„Wenn ich das meinte, hätte ich es gesagt“, erwiderte Dallow.

Der Beamte sah ihn an und überlegte.

„Sie müssen zum Arzt“, verkündete er dann.

Dallow schüttelte den Kopf. „Das ist nicht nötig. In ein paar Minuten haben sich die Finger daran gewöhnt. Man muss das einfach nicht beachten.“

„Wie Sie wollen. Aber dann unterschreiben Sie mir das noch.“ Er schob ein weiteres Papier über den Tisch. Dallow klemmte wieder den Stift zwischen die Finger und malte mit vorgeschobener Zungenspitze seinen Namen auf das Papier. Dann betrachtete er sein Werk, es sah aus wie die Unterschrift eines Achtjährigen. Er nickte zufrieden.

„Was sind Sie von Beruf, Dallow?“ fragte der Beamte. „Hier steht Pianist, in meiner Akte steht Oberassistent.“

„Es trifft beides zu.“

„Das ist keine Antwort“, sagte der Beamte geduldig. „Also was ist Ihr Beruf?“

„Pianist“, sagte Dallow, „ich bin als Pianist zu Ihnen gekommen und nicht als Oberassistent. Schreiben Sie: Pianist.“

Dallow stand mit hängenden Armen vor dem Schreibtisch und wartete darauf, gehen zu können. Die Finger der rechten Hand waren vollkommen weiß.

„Wie die Wachfigur eines Heiligen“, stellte Dallow laut fest.

Der Beamte sah auf. Er erwiderte nichts, als er Dallow ansah, sondern schüttelte nur müde den Kopf und seufzte vernehmlich.

Als ihm die Tür zur Straße aufgeschlossen wurde, erkundigte er sich nach dem Weg zum Bahnhof. Er ging in die angegebene Richtung, seine Tasche hielt er unter den Arm geklemmt.

Christoph Hein, *Der Tangospieler*, 1989.

VERSION ANGLAISE

Immediately upon entering Washington, we made a wrong turn in the heavy traffic, and while my mother was trying to read the road map and direct my father to our hotel, there appeared before us the biggest white thing I had ever seen. Atop an incline at the end of the street stood the U.S. Capitol, the broad stairs sweeping upward to the colonnade and capped by the elaborate three-tiered dome. Inadvertently, we had driven right to the very heart of American history, and whether we knew it in so many words, it was American history, delineated in its most inspirational form, that we were counting on to protect us against Lindbergh.

"Look!" my mother said, turning to Sandy and me in the back seat. "Isn't it thrilling?"

The answer, of course, was yes, but Sandy appeared to have fallen into a patriotic stupor, and I took my cue from him and let silence register my awe as well.

Just then a motorcycle policeman pulled alongside us. "What's up, Jersey?" he called through the open window.

"We're looking for our hotel," answered my father. "What's it called, Bess?"

My mother, enthralled only a moment earlier by the dwarfing majesty of the Capitol, immediately went pale, and her voice was so feeble when she tried to speak that she couldn't be heard above the traffic.

"Gotta get you folks out of here," the cop shouted. "Speak up, missus."

"The Douglas Hotel!" It was my brother eagerly calling out to him and trying to get a good look at the motorcycle. "On K Street, Officer."

"Attaboy," and he raised his arm in the air, signaling the cars behind us to stop for ours to follow him as he made a U-turn and started in the opposite direction up Pennsylvania Avenue.

Laughing, my father said, "We're getting the royal treatment."

"But how do you know where he's taking us?" my mother asked. "Herman, what's happening?"

With the cop out front, we were headed past one big federal building after another when Sandy excitedly pointed toward a rolling lawn just to our left. "Up there!" he shouted. "The White House!" whereupon my mother began to cry.

"It isn't," she tried to explain, just before we reached the hotel and the cop waved us goodbye and roared away, "it isn't like living in a normal country anymore. I'm terribly sorry, children—please forgive me." But then she began to cry again.

Philip Roth, *The Plot Against America*, 2004.

VERSION ARABE

تذكّرت آخر كلمة لزوجها قبل أن يغادر البارحة، عندما رآها تمسك دفترها وتكتب فيه. ظنّ أنّها تقرأ كتاباً :

- اقرئي شيئاً مفيداً، لا قصص الحبّ والجنون التي تقود إلى الحزن ! أنت تضيعين وقتك في ما لا فائدة منه.

"وهل أملك شيئاً سوى الوقت؟". قالت تحدّث نفسها، وتتنظر إليه بحنق وهو يجمع بقايا أوراق عن المنضدة، ويضعها في حقيبته.

قبّل طفليه في حجرتهما، ثمّ ألقى تحيّة باهتة وغادر. تحيّة تشبه تلك التي نلقبها على أصدقاء نراهم من بعيد في المقاهي.

تعليق زوجها على ما تقرأه لم يكن الأوّل، ولن يكون الأخير. اعتادت من بعض أشقائها تعليقات مشابهة. فقد كانت منذ صغرها شغوفة بقراءة الروايات. شقيقها الأصغر كان نقيضهم. ذلك أنّها اعتادت أن تقرأ له قصص الأميرة النائمة¹، وبياض الثلج².... عندما كانت تقرأ له تكتشف أنّ الإنسان، وهو الجسد والعقل، عليه أن يسخرّ هذا الثنائي لزرع المزيد من الحبّ على الأرض، لأنّ الحياة بدونها تفقد مقوماتها.

حتّى الصغار يولدون وهم يبحثون عن الحبّ، من أجل ذلك يقرؤون سندريلا، وبياض الثلج، وغيرهما من قصص العشق الطفولي.

"عرب كيف لم يمنعوا قصصاً كهذه". قالت تحدّث نفسها وهي ترتّب مكتبتها وتذكّر. وفي لحظة التقطت ورقة صغيرة كتبت عليها : "غاية الحياة إدراك الحبّ المطلق". هي تفعل ذلك عندما تراودها فكرة ما فتكتبها كيفما اتّفق ريثما تنقلها إلى دفتر يومياتها التي تنصرف إليها في الليل. ليس دائماً، بل حين تشعر بالحاجة إلى ذلك. أخيراً أخذت تستعيز عن يومياتها بتجميع أفكارها لمواصلة رسائلها إلى رئيس التحرير.

تأمّلت صندوقاً ملأ بالكتب، وتذكّرت من جديد كلام الطيف في تلك القصّة التي قرأتها أكثر من مرّة : "إنّ الله سيعاقب أولئك الذين لم يجربوا الحبّ ولو مرّة واحدة في حياتهم".

من رواية "اختلاس"، هاني نقشبندي، دار الساقى، بيروت، ص. 176-177

¹ - La belle au bois dormant.

² - Blanche neige.

VERSION CATALANE

L'home que fa un moment ha dit: "Vaig a comprar tabac" no tornarà mai més a casa seva. Mentre camina cap al bar de la cantonada amb la intenció de comprar-hi dos paquets de Kent, comprova si du prou monedes per la màquina. Sorprenentment, però, el bar és tancat. L'home no s'immuta. Després de mirar a dreta i a esquerra –i de deixar passar tres camions de bombers–, travessa l'avinguda. Potser en trobarà a la botiga del pakistanès que no tanca fins a mitjanit, pensa. S'hi dirigeix. La botiga del pakistanès s'està incendiant. La pressió de les mànegues dels bombers no pot evitar que les flames s'elevin fins a convertir-se en una columna de fum d'una foscor semblant a la del cel. Il·luminat per la resplendor, l'home sent una necessitat intensa de fumar. Fa gairebé mitja hora que no encén cap cigarret. Mira al voltant. Entre les persones que s'han aturat a contemplar l'espectacle de la lluita de l'aigua contra la força devastadora del foc, busca algú que dugui un cigarret als llavis i que pugui convidar-lo. Ningú. Prova d'asserenar-se pensant que coneix prou bé aquell barri –el seu– per recordar un lloc on venguin tabac. Sense esforçar-s'hi, se li acuden dues màquines expenedores: la de la gasolinera i la de l'hotel. L'hotel és més a prop; més ben dit: no tan lluny. Podria anar cap el pàrquing i agafar el cotxe, però calcula que hi arribarà abans caminant. Mentre s'allunya de l'incendi, gairebé corre. És conscient que, a casa, la dona i la filla l'esperen per sopar. Però també sap que no hi tornarà si no és amb dos paquets de Kent. La porta giratòria de l'hotel va molt dura. Per entrar, l'home ha d'empènyer amb força, amb l'espatlla. L'acullen la moqueta del vestíbul i el taulell de recepció, desert. L'home passa de llarg. A diferència d'altres vegades, la màquina està desconnectada.

Sergi Pàmies, *Sentimental*, Quaderns Crema, Barcelone, 1995.

VERSION CHINOISE

丁大头

组织部长是个大知识分子，早年毕业于交通大学的机械系。他对我们这些小知识分子十分熟悉：「现在要给大家分配工作了，组织上尽量照顾客人的特长和志愿，希望你们在回答问题之前好好的考虑，分定之后就不许犯自由主义。」

当时的气氛本来很严肃，却被我们的老同学，诨名叫丁大头的人弄得豁了边。丁大头的头其实也不大，可是他的知识很广博、天文、地理、历史、哲学他样样都懂一点。因为他的脑子里包容的东西太多，所以看起来他的头好像比平常的人大了一点。他第一个被部长叫起来：

「你想干什么呢？」

「随便。」丁大头回答得很爽气。

部长翻了翻眼睛：「随便是什么东西？说得具体点。」

「具体点。。。那也随便。」

人们哄堂大笑了：「他什么都懂，可以随便！」

部长也笑了，翻翻档案：「什么都懂的人到什么地方去呢？我问你，你对什么东西最感兴趣？」

「看书。」

「那你为什么不早说呀，到新华书店去。」

陆文夫《美食家》

上海文艺出版社 1988

机械：mécanique

诨名：surnom

弄得豁了边：ouvrir une brèche

VERSION DANOISE

Langt ude i det kviksølvlysende verdenshav ligger et ensomt lille blyfarvet land. Det lillebitte klippeland forholder sig til det store hav omtrent som et sandskorn til gulvet i en balsal. Men set under forstørrelsesglas er dette sandskorn alligevel en hel verden med bjerge og dale, sunde og fjorde og huse med små mennesker. Ja, et sted ligger der endda en hel lille gammel by med brygger og pakhuse, gader og stræder og stejle gyder, haver og torve og kirkegaarde. Der er ogsaa en gammel højtliggende kirke, fra hvis taarn der er udsigt over byens tage og videre ud over det almægtige hav.

Oppe i dette taarn sad der en blæsende eftermiddag for mange aar siden en mand og tre drenge og lyttede til de lunefuldt skiftende toner fra en vindharpe. Det var klokkeren Kornelius Isaksen og hans tre sønner, Moritz, Sirius og Lille-Kornelius, og vindharpen, de lyttede til, var den første i den anselige række, der udgik fra klokkerens haand, for denne ejendommelige mand udviklede sig efterhaanden til en vindharpebygger i virkelig sjælden stil. En overgang hang der saaledes ikke mindre end sytten vindharper i taarnet, og det kan nok være, de frembragte en koncert, der gik gennem marv og ben.

Men vi vender tilbage til den dag, da den magiske musik fra en vindharpe¹ for første gang naaede de tre drenges øren og vakte en underlig glubende længsel i deres unge sjæle. De havde hidtil ikke hørt anden musik end den, der udgik fra det gamle astmatiske orgel, som organist Lamm sad og kludrede med om søndagen.

Far, hvem er det, der spiller paa vindharpen? Spurgte Lille-Kornelius, som dengang var seks aar gammel.

Det er naturligvis vinden, svarede den ældste broder.

William Heinesen
De fortabte spillemænd,
København, 1950

---

¹ vindharpe: "harpe éolienne" (instrument à corde qui émet des sons sous l'effet du vent).

VERSION ESPAGNOLE

La Enana y la Madruga¹

La señora Zoa atravesaba el parque cada mañana, con un niño de cada mano, camino del colegio y durante los prolongados inviernos (muy duros en la ciudad) la niebla se enredaba entre los esqueletos de los árboles y la mujer y los niños, como sombras fantasmales, semejaban los últimos habitantes de un mundo inanimado. A la difusa luz crepuscular, grises ratas gigantes cruzaban los paseos, y entre el follaje, junto al estanque helado, se oían los alaridos terminantes de los pavos reales. A Gervasio, con la peluda bufanda hasta los ojos, le agradaba la media luz de la estación, los jardines desiertos, el aliento blanco de la señora Zoa precediendo a su roja nariz, como si ella misma fuera una fábrica de niebla. Los días de lluvia, en primavera y otoño, se formaban grandes charcos en los paseos, hormigueantes de lombrices, y la señora Zoa brincaba de un lado a otro para no pisarlas, con el negro paraguas abierto, como una equilibrista, pues nada le repugnaba tanto como los ratones y los animales reptantes.

En los días extremosos solían encontrarse con *la Enana* en el paseo central, la señorita Candelaria Alonso, rubia, de media edad, los largos tirabuzones sobre los hombros y su cuerpecillo ruin, más chico que el de Gervasio, encaramado en una bicicleta minúscula, de anchas llantas y ruedecillas laterales de seguridad. Y no era raro que, estando contemplándola, apareciera por el lado opuesto la señorita Aurora Burgos, *la Madruga*, una mujer lineal, de dos metros treinta de estatura, cargada de espaldas, cuya reducida cabeza se desvanecía en lo alto, difuminada por la niebla. Crucita decía que tanto *la Enana* como *la Madruga* eran “señoritas de buena cuna”, distinguidas y bien educadas pero, debido a su aspecto físico, se veían obligadas a recluirse en sus casas :

-Zoa, ¿por qué *la Enana* y *la Madruga* salen a pasear tan temprano?

-Por su facha, ¿no ves la facha que tienen? Si salieran a otra hora la gente se pitorrearía de ellas.

Aceleraba el paso y añadía como para sí :

-Digo yo si no podrían cortar a la una y añadirle a la otra y así quedaban las dos arregladas.

-¿Se puede Zoa?

-Eso digo, hijo, si se podría.

Algunos días la señora Zoa, aprovechando la ausencia de Florita, en cama con sus anginas periódicas, le hacía a Gervasio, en la profunda soledad del parque, tiernas escenas de amor :

-¿Qué sería de ti, corona, si no fuese por la Zoa ? ¿Eh ? ¿Me lo quieres decir ?

El niño la miraba por encima de la bufanda de lana, con sus inmóviles pupilas grisamarillentas.

- A ti no te quiere nadie. [...]

- Tú sí me quieres, ¿verdad Zoa?

La anciana se acucillaba, oprimía al niño contra su pecho:

- Más que a las niñas de mis ojos.

Miguel Delibes, *Madera de héroe*, 1987 Ediciones Destino.

---

¹ La enana y la Madruga : la Naine et la Lève-tôt.

VERSION GRECQUE :
GREC ANCIEN

CONDOLEANCES ET...DOLEANCES

Après la mort d'Alceste, qui a accepté de mourir à la place de son époux Admète, Phérès, le père d'Admète, vient présenter ses condoléances à son fils. Mais ce dernier, qui reproche à son vieux père de n'avoir pas voulu se proposer à la place d'Alceste, est pour le moins mal disposé à son égard...

ΦΕΡΗΣ

Ἦκω κακοῖσι σοῖσι συγκάμων, τέκνον·
ἔσθλης γάρ, οὐδεις ἀντερεῖ, καὶ σώφρονος 615
γυναικὸς ἡμάρτηκας. Ἄλλὰ ταῦτα μὲν
φέρειν ἀνάγκη καίπερ ὄντα δύσφορα.
Δέχου δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονός
ἴτω· τὸ ταύτης σῶμα τιμᾶσθαι χρεών,
ἦτις γε τῆς σῆς προύθανε ψυχῆς, τέκνον, 620
καὶ μ' οὐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν οὐδ' εἶασε σοῦ
στερέντα γῆρα πενθίμῳ καταφθίνειν,
πάσαις δ' ἔθηκεν εὐκλεέστερον βίον
γυναιξίν, ἔργον τλάσα γενναῖον τόδε.
ᾠ τόνδε μὲν σώσασ', ἀναστήσασα δέ 625
ἡμᾶς πίτνοντας, χαῖρε, κἂν Ἄιδου δόμοις
εἶ σοι γένοιτο. Φημί τοιούτους γάμους
λύειν βροτοῖσιν, ἢ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.

ΑΔ. Οὐτ' ἦλθες ἐς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
οὔτ' ἐν φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω. 630
Κόσμον δὲ τὸν σὸν οὔποθ' ἦδ' ἐνδύσεται.
Οὐ γάρ τι τῶν σῶν ἐνδεῆς ταφήσεται·
τότε ξυναλγεῖν χρῆν σ' ὅτ' ὠλλύμην ἐγώ.

EURIPIDE, *Alceste*, vers 614-633

VERSION GRECQUE : GREC MODERNE

Μια περιοδεία στην επαρχία

Καθισμένη τα βράδια στο γραφείο της από φορμάικα, μ'ένα χαλάκι στα πόδια, η Μπέμπα Ταντή βυθιζόταν στους λογαριασμούς. Κόντευε χειμώνας κι ακόμα να εισπράξουν δραχμή. Από τη μια οι πελάτες έβρισκαν δικαιολογίες να καθυστερούν τις πληρωμές, κι από την άλλη οι προμηθευτές αρνιόντουσαν να τροφοδοτούν τη βιοτεχνία.

Η Μπέμπα έκλεινε τα βιβλία κι άναβε τσιγάρο. Με σφιγμένες τις γροθιές αναμετρούσε την κατάσταση. Άλλη λύση δεν ήταν παρά να περιοδεύσουν την επαρχία. Γιατί, όπως εξηγούσε του Βλάση, διαφορετικό πράγμα ήταν η αλληλογραφία και τα τηλέφωνα και διαφορετικό να πας από κοντά, να μιλήσεις με τους εμπόρους, να τους σφίξεις τα λουριά. Κι επειδή μόνη της, σα γυναίκα, δύσκολο να το κάνει, ήταν ανάγκη να φύγουν μαζί. Στους φερέγγυους θα έδιναν κι άλλη πίστωση, στους τζαναμπέτηδες και κακοπληρωτές θ'αποκρινόντουσαν με μηνύσεις και δικαστήρια. Τώρα που το πλοίο κινδύνευε, η Μπέμπα είχε παραμερίσει κάθε άλλο πρόβλημα στη ζωή της. Και με το μαγαζί, τι θα γινόταν με το μαγαζί; ρωτούσε ο Ταντής. Η Μπέμπα είχε και σ'αυτό έτοιμη την απάντησή της. Θ'άφηναν στο πόδι τους τον Ραχούτη και τον Μαλακατέ. Ήσαν τα ενδεδειγμένα πρόσωπα, άνθρωποι της δουλειάς κι από πάνω φίλοι.

Οι διατυπώσεις έγιναν στο άψε-σβήσε. Ο Βάσος εγκαταστάθηκε στο γραφείο των Ταντήδων· ο Σπύρος ανέλαβε τα τρεχάματα, τις συναλλαγές με τα γυαλάδικα και τις τράπεζες. Χώρισαν τις ευθύνες, τους παρέδωσαν βιβλία, χρήματα· μόνο τα κλειδιά του χρηματοκιβωτίου κράτησε η Μπέμπα, εκεί όπου είχε φυλαγμένες τις μετοχές, το κολιέ με τα μαργαριτάρια και την καρφίτσα με τα ρουμπίνια. Παρασκευή απόγευμα, η Μπέμπα πέρασε από έλεγχο τη Σκόντα. Σάββατο πρωί, το ζεύγος ξεκινούσε για την περιοδεία. Τουλάχιστον, έλεγε ο Βάσος, θα μπορούσαν να είχαν διαλέξει μια άλλη μέρα. Και τώρα, διατεινόταν ο Σπύρος, πώς θα καθίσουμε στις Μαρίδες, τι θα πουν για μας, σάββατο βράδυ, χωρίς τους Ταντήδες; Και όση ώρα η Μπέμπα καταγινόταν να ζεστάνει τη μηχανή, ο Βλάσης καθισμένος δίπλα της, μ'ένα αδιάβροχο διπλωμένο στο χέρι, έβλεπε μέσ' απ' το καθρεφτάκι, αμίλητος, το μαγαζί.

VERSION HEBRAÏQUE

שלושים שנה עברו. מאז קם והלך מהרבה מקומות. לא תמיד בנימוס. לא תמיד סגר אחריו את הדלת. לפעמים נאמרו דברים. לפעמים נשארו הדלתות פעורות. לפעמים נטרקו בחבטה.

מאחורי אחת הדלתות אהב אישה. היה איזה זמן שגרר באותה דירה: בשוק-הפשפשים של יפו קנו מקרר יד-שנייה, שולחן, כסאות. קנו כיריים. מזרן זוגי הם קנו, משומש אבל במצב טוב. פרשו עליו כיוסי אדום צבעוני שקנו בטיול שבת אביבי, ופיזרו עליו כריות קטנות. עשו לעצמם מקום. שבעה חודשים אחרי שעזבה לארץ אחרת, נולד הילד.

בהתחלה היא לא טילפנה, לא כתבה. הוא לא ידע שנולד ילד. אחר-כך בחורף, מישהו נסע, מישהו חזר: סתם מכר, אפילו לא חבר קרוב, ראה אותה שם בתחנת רכבת מחבקת חבילה קטנה עטופה שמיכת צמר משובצת. לפי הגודל והצורה זה נראה כמו תינוק. אבל בעצם, במחשבה שנייה, זה יכול היה להיות כל דבר.

אחר-כך כתבה מכתב וסיפרה, אבל לא הסכימה לחזור. בטח לא עם התינוק לארץ שמסוכן בה לגדל ילדים. את הילד, אם ירצה, יראה כשתבוא פעם לביקור מולדת. אבל קודם-כל שיגדל קצת. בקרוב? נראה. בקיץ? אולי. את מבטיחה?

בלילות, כשהיה חולם על הזמן האבוד הזה, הבין שאהב את הילד עוד לפני שנולד. גם את האישה הוא אהב. אחר-כך חלם שהילד לא שלו. הרבה חלומות מפחידים באו אליו, למי לא? אבל אף אחד לא הכין אותו למה שירגיש: איך זה לחיות לבד כשהילד שלך לא איתך.

(...)

הבית שהיה בית ילדותו נמכר מזמן. הוריו חדלו להתעקש, התפצלו כל אחד לחייו. הוא לא חזר לשם מאז. גם לא לעיר שלו. לעולם אינו חוזר למקומות שעזב. וגם את הבית הזה - הבית הישן של סבתו שניתן לו במין סידור משפחתי מתחשב - יצטרך לפנות בקרוב.

על-פי פסנתר בחורף מאת אילת שמיר, תל-אביב, עם עובד 2007, ע'18-18